

rých kandidátů nebo některé strany. Než mezera tím vzniklá není na újmu správnosti postupu nalézacího soudu, pokud podřadil čin stěžovatelův i skutkové podstatě ve smyslu poslední věty druhého odstavce čl. I. zákona. V rozhodovacích důvodech poukazuje se v tom směru na údaje svědků, kteří souhlasně potvrdili, že si z promluvy stěžovatelovy odnesli dojem, že jí chtěl agitovati proti straně sociálně demokratické, která byla za volebního boje označována jako církvi nepřátelská; vznik tohoto dojmu vysvětlili pak svědkové místní konstelací stran, při níž stranou církvi nepřátelskou mohla býti míněna pouze strana sociálně demokratická. Z obsahu těchto svědeckých údajů, které, i když to snad v rozhodovacích důvodech výslovně není řečeno, dlužno zároveň považovati za skutkové zjištění rozsudku, lze zajisté právem dovozovati, že stěžovatel svými slovy zasáhl do volebního zápasu ke škodě jmenované strany a tím nepřímo i ve prospěch strany protivné. Na věci ničeho nemění okolnost, že stěžovatel dle znění svých slov, jak zjištěna jsou rozsudkem, mluvil proti nepřátelům církve, náboženství a víry, tedy na pohled snad proti jednotlivcům, když sám hned v zápětí doplnil svoje slova dodatkem »ať jde o nepřítele rozeného či takového, jenž náleží straně, která je zásadně proti právům církve«. Za tohoto stavu věci nemají významu ani okolnosti, zdůrazňované stížností, z části i rozsudkem zjištěné, že totiž stěžovatel jednak ve volebním zápase jako řečník jinak nevystupoval, pokud se týče se ho vůbec nesúčastnil, jednak svoji promluvu zahájil slovy, že o politice tu mluvit nemůže ani tak činiti nechce, když v prvním směru ke skutkové podstatě přečinu, mu za vinu klade něho, plně stačí to, čeho se dopustil při onom úkonu náboženském samotném, a když na druhé straně ve vlastní promluvě pak o věcech politického života skutečně promlouval. Připomencuti sluší, že stěžovatel závěrem promluvy, který dle rozsudkového zjištění zněl, že chce raději 14 dní seděti v žaláři, než za nedbalé plnění povinností věčně v pekle, sám jasně naznačil, že si je nedovolenosti a trestnosti svého počínání dobře vědom.

Čís. 616.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Pletichy spáchané vývozem dobytka nebo masa z jednoho okresu do druhého.

(Rozh. ze dne 28. listopadu 1921, Kř I 416/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnosti obžalovaných do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudu v Praze ze dne 22. prosince 1920, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

Důvody:

Obě zmáteční stížnosti jsou ohledně přečinu dle § 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. veskrze bezdůvodny. Obchod hovězím dobyt看, včetně telat, byl v době trestného činu, o který jde, upraven ministerským nařízením ze dne 27. srpna 1917, čís. 367 ř. z. Na

základě tohoto nařízení vydalo místodržitelství pro Čechy v Praze nařízením ze dne 29. srpna 1918, čís. 19 z. zák. pro Čechy, které — až na částečné změny §§ 6 a 7 — ponechalo v platnosti nařízení místodržitelství ze dne 26. srpna 1916, čís. 76 z. zák. pro Čechy. K tomu dlužno uvést ještě nařízení místodržitelství v Praze ze dne 5. dubna 1917, čís. 29 z. zák. pro Čechy. Z těchto předpisů je zřejmo, že maso, získané poražením dobytčat (včetně telat) — i z nouze poražených — bylo určeno výhradně pro spotřebu občanského obyvatelstva okresu, v němž byl usedlý řezník, jemuž dobytčata byla přidělena neb okresním politickým úřadem poukázána. Zakázanými a trestnými byly zejména nejen koupě dobytka a telat mimo přiděl, porážení dobytka takto svémocně opatřeného a prodej masa takto získaného, nýbrž také prodej masa z dobytčete (telete) úředně přiděleného nebo na základě úřední poukázky opatřeného do cizího okresu, t. j. do okresu jiného, než v kterém řezník provozoval živnost, poněvadž i takový prodej příčí se zásadě, že dobytek má být spotřebován v okresu, v němž je usedlý řezník, jemuž se přidělu nebo poukázky dostalo. Zapořezným a trestným bylo dále, opatřil-li z jiného okresu — byl u řezníka tam usedlého — a prodával-li ve své živnosti řezník jiné maso nebo maso z jiného dobytčete (telete), než které mu bylo přiděleno nebo poukázáno orgány shora zmíněnými. Veškerá jednání, v obou posledních větách označená, dlužno proto pokládati za pletichy, ježto obcházejí platné předpisy, upravující obchod hovězím dobyt看em a tím také hovězím masem a vybočují tak z kolejí řádného zákonného obchodu, prodlužují přechod masa od výrobců na spotřebitele a způsobují další náklady dopravní, nehledě k tomu, že z pravidla dávají těžiti osobám, při obchodu tom úplně zbytečným. Jsou pletichami zejména i tehdy, dopustila-li se jich osoba, jinak dle své živnosti k nákupu dobytka a k výseku masa oprávněná, poněvadž také, ba zvláště, oprávnění živnostníci jsou, či byli podrobeni zmíněným předpisům, jichž býti poslušnými bylo jejich povinností. Správně proto shledal nalézací soud v činnosti stěžovatelů, kterou maso, pocházející z dobytčete a telete, určených pro spotřebu pol. okresu Votického a přidělených nebo přikázaných řeznické živnosti Vojtěcha Č. v O. (okres Votický) usedlého, Vojtěch Č. prodal a Josef V. koupil pro živnost, v Praze provozovanou, tedy pro spotřebu obyvatelstva jiného, cizího okresu, pletichy, zvláště když obžalovaní, jak rozhodovací důvody uvádějí, ani netvrdili, že měli úřední povolení k vývozu masa a když pro zaslání masa volili způsob, který zřejmě měl za účel, aby zůstalo utajeno, že doprava se týká také masa hovězího a telecího. Je lhostejno, byl-li Č. zúčastněn na dopravě masa do Prahy, nebo záležela-li jeho činnost pouze v tom, že maso V-ovi přenechal; vždyť se již přenecháním, prodejem, dopustil pletich. Je dále lhostejno, řekl-li Č. V-ovi, že maso pochází z povolené porážky, a uvěřil-li V. tomuto sdělení; vždyť se dopustil pletich i za tohoto, ostatně rozsudkem nezjištěného předpokladu. Jest konečně také lhostejno, nebyla-li v O. nouze o maso, či dostatečná poptávka po mase; vždyť maso, či dobytčata se měla spotřebovati pro obyvatelstvo okresu V-ského a nebylo-li nedostatku masa v O., byl takový nedostatek pravděpodobně v jiných obcích, zejména ve městech tohoto okresu. Dle toho, co dosud uvedeno, jest pro posouzení, dopustili-li se stěžovatelé pletich, úplně bezvýznamno, pocházelo-li maso, o které se jedná, z dobytčat, s úředním svolením nebo bez takového svolení nebo z nouze

porazených. Nemohlo míti proto na rozhodnutí účinku, stěžovatelům škodlivého, že nalézací soud návrhu na slyšení svědků o tvrzených, dle hořejších vývodů bezvýznamných okolnostech nevyhověl, čili správně o návrhu nerozhodl. Z hořejších vývodů plyne však i bezvýznamnost výtek zmatečných stížností co do nejasnosti a neodůvodnění či nedostatečného odůvodnění výroku, že maso, o něž se jedná, bylo z dobytčat svémocně, neoprávněně a pokoutně porazených. Pletichy stěžovatelů, shora uvedené a rozsudkem zjištěné (prodej resp. koupě masa z okresu Votického do Prahy), zakládaly by samy o sobě pouze skutkovou podstatu činu, trestného správním úřadem dle zmíněného ministerského nařízení. Pletichy ty vybočují však z rámce pouhého správního přestupku a stávají se přečinem dle § 11 č. 4 zákona o vál. lichvě, jakmile jsou způsobilé, účinkovati na cenu masa ve směru vzestupném. Nalézací soud zjišťuje tuto způsobilost výrokem, že oba stěžovatelé si byli vědomi, že jednání jejich bylo způsobilým cenu masa zvyšovati, a odůvodňuje tento výrok (nehledě k ostatním poukazům, týkajícím se masa z dobytčat pokoutně porazených) tím, že jak nedovolený zisk sám o sobě, tak i náklady, s činností stěžovatelů spojené, vykonávaly vliv na cenu ve směru vzestupném, a že Vojtěch Č. sám udal, že prodal maso za 8 K za 1 kg, tedy za cenu vyšší než byla cena v drobném, při čemž — což budiž mimochodem podotknuto — nesprávně nebylo přihlíženo k tomu, že maso nebylo prodáno výrobcem, pokud se týče spotřebitelům, nýbrž řezníkem a hostinským řezníkoví, který, jak plyne z povahy jeho živnosti, dalším rozprodejem chce dosíci nejen náhrady nákladů, nýbrž i zisku. Snaží-li se stížnost Vojtěcha Č. vyvrátiti tento výrok a jeho předpoklady, zvlášť i poukazem na různé okolnosti, které při hlavním líčení nevyšly na jevo, neprovádí tím ani dovolávaného čís. 9 a) ani žádného jiného zmatečného důvodu v § 281 tr. ř. vytčeného, nýbrž brojí pouze způsobem, dle §§ 258, 288 č. 3 tr. ř. nepřipustným proti přesvědčení, kterého nalézací soud nabyl, uváživ vše, co hlavní líčení zjevilo, a proti zjištěním, k nimž soud na základě svého přesvědčení dospěl. K vývodům stížnosti budiž jen podotknuto, že zákon v § 11 č. 4 lich. zák. nerozeznává, bylo-li zvýšení ceny značné či nepatrné, nýbrž čelí jakémukoli zvyšování ceny, a že v této trestní věci již nastalé zvýšení ceny bylo nepochybně značné, když bylo za maso (hovězí i telecí) placeno 8 K za kg, kdežto nejvyšší cena telecího masa v drobném prodeji, t. j. při prodeji spotřebitelům mimo Prahu činila za zadní (tedy cennější) maso 7 K (nařízení ze dne 22. ledna 1919, č. 22 sb. z. a n.) a dle nařízení ze dne 19. března 1919, čís. 26 z. z. pro Čechy (zrušeného teprve nařízením ze dne 2. ledna 1920, č. 22 sb. z. a n.) pro hovězí maso v drobném prodeji (vyjma ve větších městech a střediscích spotřeby) stanoveny byly nejvyšší ceny od 5 K 40 h do 7 K.

Čís. 617.

Ke skutkové podstatě zločinu podvodu dle § 199 lit. c) tr. zák. nestačí ještě, že bylo ve veřejné místnosti používáno falešných nebo méně obsažených měr a váh, nýbrž dlužno po stránce subjektivní zjistiti, zda měl pachatel úmysl, poškoditi třetí osobu na jejím majetku nebo jejích právech.

(Rozh. ze dne 29. listopadu 1921, Kr I 1133/21.)